

CULTURAL PROPERTY

**Memorandum of Understanding
Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and GREECE**

Signed at Athens July 17, 2011

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“ . . . the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

GREECE

Cultural Property

*Memorandum of understanding
signed at Athens July 17, 2011;
Entered into force November 21, 2011.*

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
AND
THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC
CONCERNING THE IMPOSITION OF IMPORT RESTRICTIONS
ON CATEGORIES OF ARCHAEOLOGICAL AND BYZANTINE
ECCLESIASTICAL ETHNOLOGICAL MATERIAL THROUGH THE
15TH CENTURY A.D.
OF THE HELLENIC REPUBLIC**

The Government of the United States of America and the Government of the Hellenic Republic (hereinafter also referred to as Greece);

Acting pursuant to the 1970 UNESCO Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property, to which both countries are States Party; and

Desiring to reduce the incentive for pillage of irreplaceable archaeological material of Greece representing the Upper Paleolithic Period through the 15th century A.D., and of Byzantine ecclesiastical ethnological material through the 15th century A.D.;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

1. The Government of the United States of America, in accordance with its legislation entitled the Convention on Cultural Property Implementation Act, shall restrict the importation into the United States of archaeological material representing the Upper Paleolithic Period (beginning approximately 20,000 B.C.) through the 15th century A.D., and of ecclesiastical ethnological material representing the Byzantine culture from approximately the 4th century through the 15th century A.D., including categories of stone, metal, ceramic, bone and ivory, wood and glass artifacts, textile, papyrus, paintings (including wall paintings), mosaics and other material identified on a list to be promulgated by the United States Government (hereinafter referred to as the Designated List), unless the Government of the Hellenic Republic issues a license or other documentation which certifies that such exportation was not in violation of its laws.
2. The Government of the United States of America shall offer for return to the Government of the Hellenic Republic any material on the Designated List forfeited to the Government of the United States of America.
3. Such import restrictions shall become effective on the date the Designated List is published by the Department of Homeland Security in the U.S. Federal Register, the official United States Government publication providing fair public notice.

ARTICLE II

1. Representatives of the Government of the United States of America and representatives of the Government of the Hellenic Republic shall take appropriate steps to publicize this Memorandum of Understanding and the reasons for it through available outlets of communication.

2. The Government of the Hellenic Republic shall consider increasing the capacity of the existing units within the Hellenic Police to monitor and protect cultural heritage sites throughout the country, and shall also consider improving the existing regulations on the use of metal detectors.
3. The Government of the Hellenic Republic shall continue its best efforts to protect its archaeological and ethnological resources through the enhanced enforcement of its cultural heritage protection legislation.
4. The Government of the Hellenic Republic shall take the following steps with regard to registration and inventories:
  - a. continue to pursue registration of private and local municipal collections; and
  - b. continue to inventory churches and their holdings.
5. Both Governments agree that, in order for United States import restrictions to be most successful in thwarting pillage, the Government of the Hellenic Republic shall endeavor to strengthen cooperation among states within the Mediterranean Region for the protection of the cultural patrimony of the region; and shall seek increased cooperation from other art-importing states to restrict illicit imports, in an effort to deter further pillage.
6. In order to enhance and promote the national sites inventory, the Government of the Hellenic Republic shall take the following steps with regard to archaeological surveys:
  - a. encourage Greek archaeological teams to conduct additional survey projects; and

- b. consider ways of increasing permits issued to foreign archaeological missions or schools for the purpose of allowing more surveys.

7. The Government of the United States of America recognizes that the Government of the Hellenic Republic has a long history of permitting the interchange of archaeological materials for cultural, exhibition, educational and scientific purposes to enable widespread public appreciation of and access to Greece's cultural heritage in accordance with the relevant Greek legislation. The Government of the Hellenic Republic agrees to use its best efforts to encourage further interchange through:

- a. consideration, as appropriate, of accommodating requests for extended loans beyond a five-year period to United States museums for cultural, educational, and scientific purposes through the existing renewal process, with assurances that a request for renewal will be given highest consideration; and
- b. consideration, as appropriate, of broadening permissions to academicians and museum curators from abroad to photograph material in Greek museums, and of revising regulations that would reduce fees for the reproduction of images for use in cultural, educational, and scientific contexts.

8. The Government of the United States of America shall establish an appropriate webpage with links to the websites of Greek museums for the purpose of fostering interchange among peer institutions and other interested parties.

9. The Government of the United States of America shall use its best efforts to facilitate technical assistance in cultural resource management and site security to Greece, as appropriate under existing programs in the public and/or private sectors.

ARTICLE III

The obligations of both Governments and the activities carried out under this Memorandum of Understanding shall be subject to the laws and regulations of each Government, as applicable, including the availability of funds.

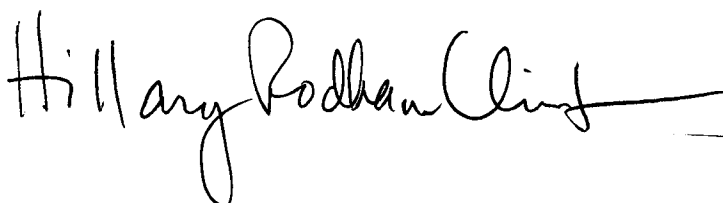
ARTICLE IV

1. This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date on which the Governments shall have notified each other by diplomatic note that each has completed all the internal requirements for its entry into force. It shall remain in force for a period of five years.
2. This Memorandum of Understanding may be amended through an exchange of diplomatic notes.
3. The effectiveness of this Memorandum of Understanding shall be subject to review in order to determine, before the expiration of the five-year period of this Memorandum of Understanding, whether it should be extended.

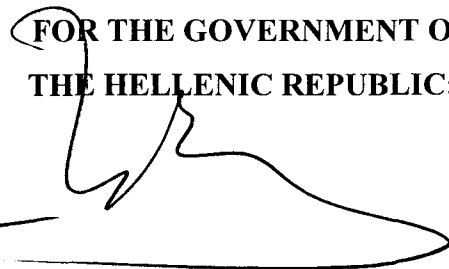
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed the present Memorandum of Understanding.

DONE at Athens, this 17th day of July, 2011, in duplicate, in the English and Greek languages, both texts being equally authentic.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA:**

Handwritten signature of Hillary Rodham Clinton in black ink.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE HELLENIC REPUBLIC:**

Handwritten signature of the Hellenic Republic representative in black ink.

**ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΚΑΙ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ
ΣΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟΝ 15^Ο ΑΙΩΝΑ
μ. Χ. ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας (στο εξής αποκαλούμενη επίσης Ελλάδα),

Ενεργώντας δυνάμει της Σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1970 για τα Δηπτέα Μέτρα για την Απαγόρευση και Παρεμπόδιση της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης της Κυριότητας Πολιτιστικών Αγαθών στην οποία και οι δύο χώρες συμμετέχουν ως Συμβαλλόμενα Μέρη, και

Επιθυμώντας να μειώσουν τα κίνητρα για τη λεηλασία αναντικατάστατου αρχαιολογικού υλικού της Ελλάδας που χρονολογείται από την Ανώτερη Παλαιολιθική Περίοδο μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ., καθώς και Βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ.,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ Ι

1. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, σύμφωνα με τη νομοθεσία της με τίτλο Σύμβαση για την Νομοθετική Πράξη Εφαρμογής Πολιτιστικής Κληρονομιάς, θα περιορίσει την εισαγωγή στις Ηνωμένες Πολιτείες αρχαιολογικού υλικού που χρονολογείται από την Ανώτερη Παλαιολιθική Περίοδο (που αρχίζει περίπου το 20.000 π.Χ.) μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ., καθώς και εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού που εκπροσωπεί τον Βυζαντινό πολιτισμό από περίπου τον 4^ο αιώνα μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ., περιλαμβανομένων των κατηγοριών τεχνουργημάτων από λίθο, μέταλλο, πηλό, κόκκαλο και ελεφαντόδοντο, ξύλο και γυαλί, καθώς και υφασμάτων, παπύρων, έργων ζωγραφικής (περιλαμβανομένων των τοιχογραφιών), ψηφιδωτών και άλλου υλικού που προσδιορίζεται σε κατάλογο που θα διανεμηθεί από την Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών (στο εξής αναφερόμενος ως Κατάλογος Προσδιορισμού), εκτός αν η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας εκδώσει άδειες ή άλλα παραστατικά έγγραφα που πιστοποιούν ότι η εξαγωγή δεν παραβιάζει τους νόμους της.

2. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής θα προσφέρει προς επιστροφή οποιοδήποτε πολιτιστικό αγαθό στην Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας το οποίο περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Προσδιορισμού, και το οποίο έχει κατασχεθεί από την Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

3. Αυτοί οι περιορισμοί εισαγωγής θα τεθούν σε ισχύ κατά την ημερομηνία που το Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας των ΗΠΑ δημοσιεύσει τον Κατάλογο Προσδιορισμού στο Ομοσπονδιακό Πρωτόκολλο των ΗΠΑ, που είναι η Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ

1. Εκπρόσωποι της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και εκπρόσωποι της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας θα προβαίνουν σε κατάλληλες ενέργειες δημοσιοποίησης του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας καθώς και τους λόγους ύπαρξής του, μέσα από διαθέσιμους διαύλους επικοινωνίας.

2. Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα εξετάσει τη δυνατότητα ενίσχυσης των δυνατοτήτων των υπαρχουσών μονάδων της Ελληνικής Αστυνομίας για τον έλεγχο και την προστασία χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς σε όλη την επικράτεια, καθώς και τη δυνατότητα βελτίωσης των υπαρχουσών ρυθμίσεων σχετικά με τη χρήση ανιχνευτών μετάλλων.

3. Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα συνεχίσει να καταβάλλει τις βέλτιστες προσπάθειές της για την προστασία των αρχαιολογικών και εθνολογικών της πόρων με την ενισχυμένη εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία της πολιτιστικής της κληρονομιάς.

4. Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα προβεί στις ακόλουθες ενέργειες σχετικά με καταγραφές και καταλογογράφηση:

α. Θα συνεχίσει να επιδιώκει την καταγραφή ιδιωτικών συλλογών και συλλογών ανά την επικράτεια,

και

β. Θα συνεχίσει την καταγραφή εκκλησιών και των συλλογών τους

5. Οι δύο Κυβερνήσεις συμφωνούν ότι για να είναι πλέον αποτελεσματικές οι προσπάθειες των Ηνωμένων Πολιτειών για την αποτροπή λεηλασιών, η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα καταβάλλει προσπάθειες να ενισχύσει τη συνεργασία ανάμεσα στις χώρες της Περιοχής της Μεσογείου για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής, και θα επιδιώξει την αυξημένη συνεργασία με άλλες χώρες που εισάγουν έργα τέχνης σε μια προσπάθεια περιορισμού των παράνομων εισαγωγών με σκοπό την αποτροπή περαιτέρω λεηλασιών.

6. Προκειμένου να ενισχύσει και να προωθήσει την καταγραφή αρχαιολογικών χώρων στην επικράτεια, η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα προβεί στις ακόλουθες ενέργειες σχετικά με τις επιφανειακές αρχαιολογικές έρευνες:

- α. Θα ενθαρρύνει Ελληνικές αρχαιολογικές ομάδες για τη διεξαγωγή πρόσθετων επιφανειακών ερευνών,

και

- β. Θα εξετάσει τρόπους για την αύξηση των αδειών που χορηγούνται σε ξένες αρχαιολογικές αποστολές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ώστε να επιτραπεί η διεξαγωγή περισσότερων επιφανειακών ερευνών.

7. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής αναγνωρίζει ότι η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας έχει μακρά ιστορία στο να επιτρέπει την ανταλλαγή αρχαιολογικού υλικού για πολιτιστικούς, εκθεσιακούς, εκπαιδευτικούς και επιστημονικούς σκοπούς, ώστε να καταστεί δυνατή η ευρύτερη εκτίμηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας από το κοινό, καθώς και η πρόσβαση σε αυτήν, σύμφωνα με τη σχετική Ελληνική νομοθεσία. Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας συμφωνεί να καταβάλλει τις βέλτιστες προσπάθειες για την ενθάρρυνση περαιτέρω ανταλλαγών με:

- α. Την εξέταση, ανάλογα με την περίπτωση, αποδοχής αιτημάτων για μακροχρόνιο δανεισμό πέραν των πέντε ετών σε μουσεία των Ηνωμένων Πολιτειών για πολιτιστικούς, εκπαιδευτικούς και επιστημονικούς σκοπούς μέσω της υπάρχουσας διαδικασίας παράτασης, με τη διαβεβαίωση ότι θα παρέχεται η δέουσα προσοχή σε αιτήσεις παράτασης.

και

- β. Την εξέταση, ανάλογα με την περίπτωση, διεύρυνσης χορήγησης αδειών σε ακαδημαϊκούς και σε επιμελητές μουσείων από το εξωτερικό για τη φωτογράφιση υλικού σε Ελληνικά μουσεία, καθώς και της αναθεώρησης κανονισμών που θα μειώσουν τα τέλη για την αναπαραγωγή εικόνων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε πολιτιστικό, εκπαιδευτικό και

επιστημονικό πλαίσιο.

8. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής θα δημιουργήσει μία κατάλληλη ιστοσελίδα που θα περιέχει συνδέσεις με ιστοσελίδες Ελληνικών μουσείων για την ενθάρρυνση ανταλλαγών πληροφοριών μεταξύ συγγενών ιδρυμάτων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.

9. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής θα καταβάλλει βέλτιστες προσπάθειες για τη διευκόλυνση παροχής τεχνογνωσίας στους τομείς της διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και της ασφάλειας χώρων, ανάλογα με την περίπτωση, μέσα στο πλαίσιο υπαρχόντων προγραμμάτων στον δημόσιο ή και τον ιδιωτικό τομέα

ΑΡΘΡΟ III

Οι υποχρεώσεις των δύο Κυβερνήσεων, καθώς και οι δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας, θα υπόκεινται στους νόμους και τους κανονισμούς εκάστης Κυβέρνησης, ανάλογα με την περίπτωση, συμπεριλαμβανομένης και της διαθεσιμότητας πιστώσεων.

ΑΡΘΡΟ IV

1. Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία κατά την οποία οι δύο Κυβερνήσεις, με την ανταλλαγή διπλωματικών διακοινώσεων, ανακοινώσουν η μία στην άλλη ότι έχουν ολοκληρώσει όλες τις εσωτερικές προϋποθέσεις για να τεθεί σε ισχύ. Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας θα παραμείνει σε ισχύ για χρονική περίοδο πέντε ετών.

2. Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας μπορεί να τροποποιηθεί με την ανταλλαγή διπλωματικών διακοινώσεων.

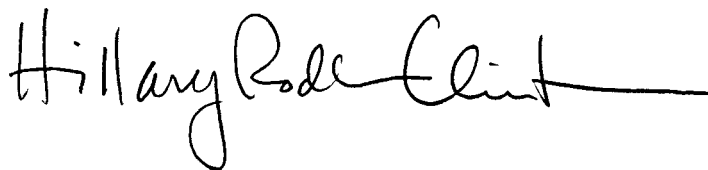
3. Η αποτελεσματικότητα του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας θα επανεξετασθεί πριν

από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών, προκειμένου να προσδιοριστεί αν πρέπει να παραταθεί.

ΠΡΟΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους, υπέγραψαν το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας.

ΥΠΕΓΡΑΦΗ στην Αθήνα σήμερα στις 14 Ιουλίου 2011, σε δύο αντίγραφα, στην Αγγλική και την Ελληνική γλώσσα, και αμφότερα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ
ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ
ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ:**

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:**

